

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»

COM(2011) 416 final,

«Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής»

COM(2011) 417 final,

«Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εξωτερική διάσταση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής»

COM(2011) 424 final και

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή αλιευτική πολιτική»

COM(2011) 425 final

(2012/C 181/33)

Εισηγητής: ο κ. **Gabriel SARRÓ**

Συνεισηγητής: ο κ. **Franco CHIRIACO**

Την 1η Σεπτεμβρίου, τη 13η Σεπτεμβρίου και την 5η Οκτωβρίου 2011, αντίστοιχα, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όσον αφορά τις προτάσεις COM (2011) 416 final και COM(2011) 425 final και σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά τις προτάσεις COM(2011) 417 final και COM(2011) 424 final και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσισαν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

COM(2011) 416 final

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής

COM(2011) 417 final

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εξωτερική διάσταση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής

COM(2011) 424 final

και την

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή αλιευτική πολιτική

COM(2011) 425 final.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 14 Μαρτίου 2012.

Κατά την 479η σύνοδο ολομέλειας της 28ης και 29ης Μαρτίου (συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 152 ψήφους υπέρ, 5 κατά και 14 αποχές.

1. Συμπεράσματα

1.1 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με την ανάγκη να προταθεί ταυτόχρονη αναθεώρηση της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της κοινής οργάνωσης των αγορών (ΚΟΑ), επειδή ενισχύεται έτσι η απαραίτητη ολοκλήρωση, συνοχή και συντονισμός μεταξύ των πτυχών της αλίευσης, της μεταποίησης και της εμπορίας της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της συλλογής οστρακοειδών.

1.2 Συνολικά, η ΕΟΚΕ θεωρεί ορθούς τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους, καθώς και τις αρχές χρηστής διακυβέρνησης που περιέχονται στην πρόταση. Η ΚΑΛΠ πρέπει να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας θα δημιουργήσουν μακροπρόθεσμα βιώσιμες περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και θα συμβάλουν στην επάρκεια του επισιτιστικού εφοδιασμού, εφαρμόζοντας μια προληπτική και οικοσυστημική προσέγγιση.

1.3 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η πρόταση κανονισμού δεν προσδιορίζει τα μέτρα διαχείρισης της αλιείας που είναι απαραίτητα για την πλήρη αποκατάσταση και τη διατήρηση των ιχθυοποθεμάτων σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που μπορούν να εξασφαλίσουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση (ΜΒΑ), την εξασφάλιση υγιεινών και υψηλής ποιότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας για τους πολίτες, τη συμβολή στην ευημερία των αλιευτικών κοινοτήτων και στην κερδοφορία των παραγωγικών και μεταποιητικών επιχειρήσεων και τη δημιουργία ελκυστικών και ασφαλέστερων θέσεων εργασίας.

1.4 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τους ήδη ισχύοντες γενικούς κανόνες για την πρόσβαση στα ύδατα της Ένωσης, οι οποίοι λειτουργούν περισσότερο προς όφελος των τοπικών αλιευτικών κοινοτήτων.

1.5 Η ΕΟΚΕ εγκρίνει τα προτεινόμενα είδη μέτρων διατήρησης και τεχνικών μέτρων, τα οποία θα πρέπει να προσαρμοστούν στους διάφορους τύπους αλιείας.

1.6 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση για καθιέρωση πολυετών σχεδίων με στόχο την αποκατάσταση και τη διατήρηση, στο μέτρο του δυνατού, όλων των ιχθυοποθεμάτων σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που είναι ικανά να εξασφαλίσουν τη ΜΒΑ έως το 2015. Αυτός ο αξιόπαινος στόχος είναι δύσκολο να εφαρμοστεί στους μεικτούς τύπους αλιείας· ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή πρακτικές λύσεις για την επίλυση των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στους εν λόγω τύπους αλιείας.

1.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί προτεραιότητα να παράσχουν τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, στα επιστημονικά ιδρύματα τα απαραίτητα μέσα προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν κατάλληλα στις ανάγκες της εφαρμοσμένης έρευνας και να καλύψουν όλα τα είδη ιχθύων που αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, τα συναφή ή εξαρτώμενα είδη και το περιβάλλον τους.

1.8 Όσον αφορά την πολιτική απαγόρευσης των απορρίψεων, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρόκειται για έναν επιθυμητό στόχο, αλλά τάσσεται υπέρ μιας πιο σταδιακής και αναλογικής προσέγγισης, η οποία θα βασίζεται στη σταδιακή μείωσή τους, με ταυτόχρονη προώθηση και ενθάρρυνση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, μέτρα για την αξιοποίησή τους μέσω της μετατροπής τους σε προϊόντα με προστιθέμενη αξία και της αναζήτησης εμπορικών διεξόδων, και προσαρμογή των υποδομών των σκαφών και των αλιευτικών λιμένων.

1.9 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η πρόταση δεν εμβαθύνει επαρκώς στην περιφερειοποίηση και δεν διακρίνει κανένα μέτρο αποκέντρωσης.

1.10 Όσον αφορά τη σχετική σταθερότητα και την εφαρμογή της για την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, η ΕΟΚΕ επιμένει στην ανάγκη αναθεώρησης αυτού του κριτηρίου, διότι είναι अपαρχαιωμένο και δεν αντικατοπτρίζει τη σημερινή πραγματικότητα των αλιευτικών στόλων και των περιοχών που εξαρτώνται έντονα από την αλιεία. Συνιστά μάλιστα μετά την επίτευξη της σχετικής σταθερότητας, να βασιστεί αυτή η κατανομή κατά πρώτο λόγο σε ένα σύνολο διαφανών περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων.

1.11 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η πρόταση για τις μεταβιβάσιμες αλιευτικές παραχωρήσεις είναι ασαφής και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει την ερμηνεία των άρθρων στα οποία περιλαμβάνεται, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό των «διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων» για την κατανομή των παραχωρήσεων. Η ΕΟΚΕ ζητά, επίσης, να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος ενός τέτοιου μέτρου στην απασχόληση και να προβλεφθούν ειδικά μέτρα για τους μισθωτούς αλιείς.

1.12 Όσον αφορά τη διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιήσει, το αργότερο έως το 2014, λεπτομερή εκτίμηση της αλιευτικής ικανότητας, συμπεριλαμβανομένης της ισχύος και της χωρητικότητας, αλλά και του τύπου των εργαλείων και άλλων χαρακτηριστικών των σκαφών, και βάσει αυτής της εκτίμησης τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να προσαρμόσουν την αλιευτική ικανότητα στους διαθέσιμους πόρους.

1.13 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, για την οικοσυστημική διαχείριση της αλιείας, είναι σημαντικό, κατά τη συλλογή των δεδομένων, να αποδίδεται η μέγιστη προσοχή στην εξασφάλιση περιβαλλοντικών δεδομένων, σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική και τα κριτήρια καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΠΚ).

1.14 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται, εν γένει, τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με την εξωτερική πολιτική. Εντούτοις, εκφράζει την ανησυχία της για ορισμένα ζητήματα, τα οποία αναφέρονται στο σημείο 3.7.9 της παρούσας γνωμοδότησης.

1.15 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την αναγνώριση, από την πλευρά της Επιτροπής, της κοινής ευρωπαϊκής διάστασης της πολιτικής για την υδατοκαλλιέργεια. Η ΕΟΚΕ ζητά την ενίσχυση του περιβαλλοντικού ελέγχου και τη δημιουργία ενός ευέλικτου διοικητικού πλαισίου και ενός ενιαίου νομικού χώρου για την ανάπτυξη βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, που θα επιτρέψει τη διατήρηση του πληθυσμού και την παραγωγή πλούτου στις μη αστικές αποκεντρωμένες περιοχές, διατηρώντας παράλληλα τον πλήρη σεβασμό, τη συμβατότητα και την ολοκλήρωση με το περιβάλλον.

1.16 Όσον αφορά το νέο χρηματοδοτικό μέσο, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος των αλιέων και των αλιευτικών κοινοτήτων στη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών, συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικά μέτρα, ιδίως υποστηρικτικά μέτρα σε περίπτωση απώλειας θέσεων εργασίας και μέτρα στήριξης της κατάρτισης και της επανεκπαίδευσης των εργαζομένων, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες.

1.17 Η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η κοινωνική διάσταση, σε όλα τα στάδια του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία), δεν είναι παρούσα στην πρόταση με συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και εκτιμά ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο κατάλληλο επίπεδο.

1.18 Η ΕΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις ποικίλες απαιτήσεις που έχουν εκφράσει οι διάφοροι παράγοντες του τομέα. Η μεταρρύθμιση της ΚΑΛΠ θα πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες τόσο των πλοιοκτητών όσο και των πληρωμάτων.

1.19 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ο ορισμός της αλιείας μικρής κλίμακας που βασίζεται αποκλειστικά στο κριτήριο του μήκους είναι υπερβολικά απλουστευτικός και εξισώνει στην πράξη μεγάλο τμήμα του στόλου μικρής κλίμακας με τη βιομηχανική αλιεία.

1.20 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τους στόχους και τις αρχές που διέπουν τον νέο κανονισμό της ΚΟΑ και καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ που περιλαμβάνονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

1.21 Για να αποτραπεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός στην αγορά της ΕΕ, η ΕΟΚΕ ζητά να ισχύουν για τα εισαγόμενα προϊόντα οι ίδιοι όροι υγείας, υγιεινής και ελέγχου με εκείνους που ισχύουν για τα προϊόντα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ιχνηλασιμότητας «από τον πάτο ως το πιάτο», και επιμένει να εξασφαλίζεται με εξαντλητικούς ελέγχους, τόσο στα σύνορα όσο και στον τόπο προέλευσης, η δέουσα τήρηση αυτών των κανόνων, που συμβάλλουν στην ασφάλεια των τροφίμων. Ως προς αυτό το ζήτημα, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι διάφορες Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να καθιερώσουν μια συνεκτική προσέγγιση.

1.22 Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι όλες αυτές οι προτάσεις ισχύουν επίσης για την αλιεία γλυκού ύδατος και την υδατοκαλλιέργεια, και απευθύνει έκκληση στην Επιτροπή να λάβει ισορροπημένα υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

2. Ιστορικό

2.1 Πλαίσιο του κανονισμού για την ΚΑΛΠ («βασικός κανονισμός»)

2.1.1 Η ΚΑΛΠ δρομολογήθηκε το 1983 και παρέμεινε σε ισχύ, με ήσσονες τροποποιήσεις, επί είκοσι έτη έως τη ριζική μεταρρύθμισή της από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2371/2002. Το 2009, η Επιτροπή ανέλυσε τη λειτουργία της μεταρρυθμισμένης ΚΑΛΠ και συμπέρανε ότι, παρά την πρόοδο που είχε σημειωθεί, δεν είχαν επιτευχθεί οι στόχοι της βιώσιμης αλιείας σε όλες τις διαστάσεις της (περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική) και ότι πολλά αποθέματα ιχθύων αποτελούσαν αντικείμενο υπεραλίευσης.

2.1.2 Αυτό το συμπέρασμα διατυπώθηκε στην Πράσινη Βίβλο ⁽¹⁾ για τη μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η αντίστοιχη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ, η οποία εγκρίθηκε με ευρεία πλειοψηφία, πρότεινε «τη λήψη μέτρων υπέρ της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής, καθώς και υπέρ της διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ

του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού πυλώνα, με τη διασφάλιση και την ενθάρρυνση υπεύθυνης και βιώσιμης συμπεριφοράς σε όλα τα στάδια της αλιευτικής αλυσίδας». Τα θέματα στα οποία θα πρέπει να εστιάσει περισσότερο η μελλοντική μεταρρύθμιση είναι:

- «η θέσπιση διαφοροποιημένου καθεστώτος για τους στόλους μικρής κλίμακας·
- η προσθήκη ενός κεφαλαίου κοινωνικού περιεχομένου με σκοπό την εναρμόνιση των συνθηκών εργασίας των αλιέων·
- η βελτίωση των συνθηκών της αγοράς και των εμπορικών πρακτικών·
- η συμπληρωματικότητα με τη θαλάσσια περιβαλλοντική πολιτική, η οποία επίσης χρήζει περαιτέρω και βαθύτερης ανάλυσης με εφαρμογή στην αλιευτική πολιτική·
- η πλήρης ενσωμάτωση της ΚΑΛΠ στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών όπως ο Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών ⁽²⁾».

2.1.3 Η γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Η ανάπτυξη των περιφερειακών ζωνών διαχείρισης των αλιευτικών αποθεμάτων και ελέγχου της αλιείας» ⁽³⁾ επιβεβαιώνει ότι «η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόθεση να επέλθει ριζική μεταρρύθμιση της ΚΑΛΠ και επικροτεί ειδικότερα τον στόχο της εν λόγω μεταρρύθμισης όσον αφορά την καθιέρωση μιας αποκεντρωμένης πολιτικής, λιγότερο εξαρτημένης από τις διεξοδικές αποφάσεις που λαμβάνονται στις Βρυξέλλες, η οποία να αφήνει συγχρόνως μεγαλύτερα περιθώρια για τη συμμετοχή του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου διακυβέρνησης στη διαχείριση της αλιείας. Ωστόσο, το ουσιώδες καθεστώς επεξήγησης, αποσαφήνισης και επιβολής κυρώσεων που απαιτείται για την αποτελεσματική άσκηση μιας παρόμοιας πολιτικής απουσιάζει και θεωρείται αναγκαίο να προβλεφθεί» και ότι «χωρίς ακμάζοντα αλιευτικά αποθέματα είναι αδύνατον να υπάρξει ένας βιώσιμος αλιευτικός κλάδος», συνιστώντας «η περιβαλλοντική βιωσιμότητα να αποτελέσει προτεραιότητα ως βάση για την επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας».

2.1.4 Η ίδια γνωμοδότηση αναφέρει, επίσης, ότι «για την αποτελεσματική ενίσχυση των σχεδίων διαχείρισης βάσει ποσοτώσεων σύμφωνα με τη “μέγιστη βιώσιμη απόδοση” (ΜΒΑ) απαιτείται να καθιερωθούν υψηλότερα επίπεδα τα οποία πραγματικά να επιτρέπουν να ακμάσουν όλα τα υποκείμενα σε ρυθμίσεις είδη, πράγμα το οποίο θα πρέπει να έχει επιτευχθεί έως το 2015».

2.2 Πλαίσιο του κανονισμού για την ΚΟΑ των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.2.1 Η ύπαρξη της ΚΟΑ στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας χρονολογείται από το 1970. Το νομικό της πλαίσιο αποτελεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000. Από το 2008, η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει εκτενείς αξιολογήσεις και διαβουλεύσεις προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ελλείψεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων, η ανάπτυξη που σημειώθηκε πρόσφατα στις ευρωπαϊκές και τις διεθνείς αγορές και η εξέλιξη των δραστηριοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

⁽²⁾ CESE, EE C 18 της 19.1.2011, σ. 53-58.

⁽³⁾ CESE, EE C 24 της 28.01.2012, σ. 48.

⁽¹⁾ COM(2009) 163

2.2.2 Η νέα πρόταση κανονισμού θεσπίζει μια ΚΟΑ στον τομέα των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, η οποία θα αποτελείται από τα ακόλουθα όργανα:

- α) επαγγελματικές οργανώσεις (οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις),
- β) κανόνες εμπορίας,
- γ) ενημέρωση των καταναλωτών,
- δ) κανόνες ανταγωνισμού,
- ε) γνώση της αγοράς.

2.2.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι στις προηγούμενες παραγράφους θα πρέπει να προστεθεί ακόμη μία, η οποία θα διέπει τις εμπορικές σχέσεις με τρίτες χώρες, έτσι ώστε όλα τα εισαγόμενα προϊόντα να τηρούν τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να υπόκεινται σε επαρκείς ελέγχους.

3. Ανάλυση της πρότασης μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ και παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ

3.1 Πεδίο εφαρμογής και στόχοι

3.1.1 Η ΚΑΛΠ καλύπτει τη διατήρηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των έμβιων πόρων των θαλάσσιων και των γλυκών υδάτων, την υδατοκαλλιέργεια, καθώς και τη μεταποίηση και διάθεση στην αγορά των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον αυτές οι δραστηριότητες ασκούνται στην επικράτεια των κρατών μελών ή σε ενωσιακά ύδατα, ακόμη και από σκάφη τρίτων χωρών, από ενωσιακά αλιευτικά σκάφη εκτός των ενωσιακών υδάτων ή από υπηκόους των κρατών μελών.

3.1.2 Η ΚΑΛΠ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας δημιουργούν μακροπρόθεσμα βιώσιμες περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, συμβάλλοντας στην επάρκεια του επισιτιστικού εφοδιασμού, εφαρμόζοντας μια προληπτική και οικοσυστημική προσέγγιση στη διαχείριση της αλιείας, προσπαθώντας να εγγυηθεί έως το 2015 την εκμετάλλευση των έμβιων υδάτινων πόρων μέσω της αποκατάστασης και διατήρησης των αποθεμάτων των αλιευόμενων ειδών σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που μπορούν να εξασφαλίσουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση (ΜΒΑ) και ενσωματώνοντας ταυτόχρονα τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης.

3.1.3 Για την επίτευξη αυτών των στόχων, η ΚΑΛΠ πρέπει, ιδίως, να εξαλείψει τα ανεπιθύμητα αλιεύματα εμπορεύσιμων ειδών, διασφαλίζοντας σταδιακά την εκφόρτωση όλων των αλιευμάτων των εν λόγω αποθεμάτων. Επίσης, θα πρέπει να δημιουργήσει τις συνθήκες για αποδοτικές αλιευτικές δραστηριότητες, να προωθήσει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας στην Ένωση, να συμβάλει στη διασφάλιση δικαίου βιοτικού επιπέδου για τα άτομα που εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών και διασφαλίζοντας τη συστηματική και εναρμονισμένη συλλογή και διαχείριση των δεδομένων.

3.1.4 Συνολικά, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει το πεδίο εφαρμογής και τους γενικούς και ειδικούς στόχους της ΚΑΛΠ, καθώς και τις αρχές χρηστής διακυβέρνησής της. Ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν δίνεται αρκετή προσοχή ούτε στη διατήρηση, τη

διαχείριση και την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων γλυκού ύδατος. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη στις προτάσεις της τις ιδιαιτερότητες της αλιείας γλυκού ύδατος και της υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ευθυγράμμισης τους με τη ΚΓΠ. Επισημαίνει ότι πρέπει να συσταθούν κατάλληλες ομάδες, αντίστοιχες με τις ομάδες εργασίας για τη θάλασσα, οι οποίες μπορούν να συνδράμουν με την εμπειρία τους στην υλοποίηση μιας κοινής αλιευτικής πολιτικής για τα γλυκά νερά, καθώς και να υποβάλουν προτάσεις για την επικαιροποίησή της.

3.1.5 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η πρόταση κανονισμού δεν ορίζει συγκεκριμένα τα μέτρα διαχείρισης της αλιείας που είναι απαραίτητα για την αποκατάσταση και τη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων και, συνεπώς, την επίτευξη των στόχων οι οποίοι, εκτός από το ότι θέτουν τις βάσεις ενός βιώσιμου αλιευτικού κλάδου που σέβεται το οικοσύστημα, εξασφαλίζουν στους πολίτες υγιεινά και υψηλής ποιότητας προϊόντα αλιείας, συμβάλλουν στην ευημερία των αλιευτικών κοινοτήτων και στην κερδοφορία των βιομηχανιών παραγωγής και μεταποίησης ιχθύων και παρέχουν ελκυστικές και ασφαλέστερες θέσεις εργασίας, αποδίδοντας ύψιστη σημασία στη συμμετοχή των κοινωνικών φορέων σε όλα τα επίπεδα ⁽⁴⁾.

3.2 Πρόσβαση στα ύδατα

3.2.1 Από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022, τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να περιορίζουν την αλιεία —σε ύδατα έως τα 12 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσης τα οποία τελούν υπό την κυριαρχία ή δικαιοδοσία τους— σε αλιευτικά σκάφη τα οποία αλιεύουν παραδοσιακά στα ύδατα αυτά από λιμένες παρακείμενων ακτών και σε αλιευτικά σκάφη της ΕΕ που ανήκουν σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο υφιστάμενων σχέσεων γειτονίας οι οποίες τους επιτρέπουν αυτόν τον τύπο αλιείας.

3.2.2 Επιπλέον, εντός της ίδιας περιόδου τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται, σε ύδατα έως 100 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσης των Αζορών, της Μαδέρας και των Καναρίων Νήσων, να περιορίσουν την αλιεία σε σκάφη νηολογημένα σε λιμάνια των νησιών αυτών. Οι εν λόγω περιορισμοί δεν ισχύουν για ενωσιακά σκάφη που αλιεύουν παραδοσιακά σε αυτά τα ύδατα, εφόσον αυτά τα σκάφη δεν υπερβαίνουν την αλιευτική προσπάθεια που ασκείται παραδοσιακά.

3.2.3 Η ΕΟΚΕ εγκρίνει αυτά τα ήδη ισχύοντα μέτρα πρόσβασης στα ύδατα, τα οποία θα πρέπει να συμπληρωθούν με μέτρα διασφάλισης της προνομιακής πρόσβασης σε όσους αλιεύουν κατά τρόπο κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο, ωφελώντας περισσότερο τις τοπικές αλιευτικές κοινότητες.

3.3 Μέτρα για τη διατήρηση των έμβιων υδάτινων πόρων

3.3.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τα πολυετή σχέδια τα οποία προβλέπονται στη σημερινή ΚΑΛΠ έχουν σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικό θετικό αντίκτυπο, καθιστώντας αναγκαία τη συνέχιση της εφαρμογής τους, όπως ορίζει η νέα πρόταση, αναλύοντας τα προβλήματα των σχεδίων που δεν λειτουργήσαν επιτυχώς, σύμφωνα πάντα με έγκριτες επιστημονικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί από κοινοτικούς επιστημονικούς οργανισμούς. Παράλληλα, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρέπει να προβλεφθούν ορισμένοι κατάλληλοι διορθωτικοί μηχανισμοί οι οποίοι να χαρακτηρίζονται από ταχύτητα και ευελιξία.

⁽⁴⁾ COM(2011) 417

3.3.2 Όσον αφορά τον στόχο των πολυετών σχεδίων αποκατάστασης και διατήρησης όλων των αποθεμάτων ιχθύων σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που είναι ικανά να εξασφαλίσουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση (MBA) έως το 2015, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρόκειται για αξιόπαινο στόχο ο οποίος βασίζεται στις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), που είναι νομικά δεσμευτικές για την ΕΕ από το 1998, και ο οποίος επιβεβαιώθηκε στην παγκόσμια διάσκεψη κορυφής για την αειφόρο ανάπτυξη του 2002 στην οποία βασίστηκε η Επιτροπή για την πρόταση του εν λόγω μέτρου η οποία διατυπώνεται ως εξής: «Για την επίτευξη βιώσιμης αλιείας απαιτούνται οι εξής δράσεις σε όλα τα επίπεδα: διατήρηση ή αποκατάσταση των αποθεμάτων σε επίπεδα τα οποία να μπορούν να παράγουν μέγιστη βιώσιμη απόδοση, έχοντας ως στόχο την επίτευξη του εν λόγω στόχου για τα εξαντλημένα αποθέματα επειγόντως και όπου είναι δυνατόν το αργότερο μέχρι το 2015».

3.3.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ο στόχος της MBA παρέχει ένα περιθώριο ερμηνείας των τρόπων εφαρμογής της και επισημαίνει τη δυσκολία επίτευξής της σε συγκεκριμένους μεικτούς τύπους αλιείας, δεδομένου ότι τα διάφορα είδη ιχθύων αλληλεπιδρούν και τα ποσοστά αλιείας που καθορίζουν το επίπεδο αλιευτικής προσπάθειας δεν ανταποκρίνονται στη MBA κάθε ξεχωριστού είδους. Η ΕΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή πρακτικές λύσεις για την επίλυση των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στους μεικτούς τύπους αλιείας.

3.3.4 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη ότι τα μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης των αποθεμάτων ιχθύων στις κοινοτικές αλιευτικές ζώνες δεν θα πρέπει να έχουν αρνητική επίδραση στη βιωσιμότητα των αποθεμάτων άλλων ζωνών λόγω της εντατικοποίησης του διεθνούς εμπορίου των προϊόντων αλιείας και της μετατόπισης αλιευτικής ικανότητας της ΕΕ.

3.3.5 Για να βασίζονται τα πολυετή σχέδια στη βέλτιστη επιστημονική αξιολόγηση των ιχθυαποθεμάτων, η ΕΟΚΕ θεωρεί προτεραιότητα να παράσχουν τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, στα επιστημονικά ιδρύματα τα αναγκαία μέσα προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν κατάλληλα στις ανάγκες της έρευνας και να μπορέσουν να καλύψουν όλα τα είδη ιχθύων που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν υφίσταται κατάλληλη επιστημονική αξιολόγηση, πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της προφύλαξης όπως ορίζεται στη Συμφωνία των Ηνωμένων Εθνών του 1995 σχετικά με τα αποθέματα ιχθύων. Εξάλλου, η ΕΟΚΕ θεωρεί υψίστης σημασίας την προώθηση του διαλόγου μεταξύ των επιστημόνων και των αλιέων.

3.3.6 Η ΕΟΚΕ πιστεύει, επίσης, ότι η εφαρμογή των μέτρων διατήρησης ή αποκατάστασης των αποθεμάτων ιχθύων σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που είναι ικανά να εξασφαλίσουν τη MBA έως το 2015 θα επηρεάσει τη χωρητικότητα των στόλων των κρατών μελών σε ιχθύες και θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι τα πλέον περιβαλλοντικά καταστροφικά και κοινωνικά μειονεκτικά τμήματα του στόλου θα καταργηθούν κατά προτεραιότητα. Η Επιτροπή πρέπει να προβλέψει μέτρα προσαρμογής, παρέχοντας εναλλακτικές κοινωνικο-εργασιακές λύσεις για τον τομέα της αλιείας, οι οποίες θα αποτρέπουν την υφιστάμενη απώλεια θέσεων εργασίας λόγω της κακής κατάστασης των ιχθυαποθεμάτων. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ ζητά λεπτομερή αξιολόγηση του βραχυπρόθεσμου, μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου των πολυετών σχεδίων.

3.3.7 Το περιεχόμενο των πολυετών σχεδίων και το πλαίσιο των τεχνικών μέτρων πρέπει να περιλαμβάνουν το πεδίο εφαρμογής τους, όσον αφορά τα αποθέματα, τον τύπο αλιείας και το θαλάσσιο οικοσύστημα και τους σκοπούς που συνάδουν με τους γενικούς και ειδικούς σκοπούς της ΚΑΛΠ που ορίζονται στο σημείο 3.1.1. Το πλαίσιο των τεχνικών μέτρων, για κάθε πολυετές σχέδιο, πρέπει να συμβάλλει στη διατήρηση ή αποκατάσταση των αποθεμάτων ιχθύων σε επίπεδα ανώτερα εκείνων που είναι ικανά να εξασφαλίσουν τη MBA, να μειώνει τα αλιεύματα όγκου μικρότερου από τον νόμιμο όγκο και τα αλιεύματα ανεπιθύμητων θαλάσσιων οργανισμών και να μετριάξει τον αντίκτυπο των αλιευτικών εργαλείων στο οικοσύστημα.

3.3.8 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τόσο το περιεχόμενο όσο και το πλαίσιο των τεχνικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 14 πρέπει να εγκριθούν, διότι ανταποκρίνονται στους στόχους της μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ. Τα εν λόγω τεχνικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμοστούν λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των διάφορων τύπων αλιείας.

3.3.9 Όσον αφορά την υποχρέωση εκφόρτωσης όλων των αλιευμάτων που προτείνεται από την Επιτροπή (απαγόρευση των απορρίψεων), η πρόταση μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ ορίζει ένα χρονοδιάγραμμα από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 1η Ιανουαρίου 2016 εντός του οποίου μια σειρά αποθεμάτων ιχθύων που υπόκεινται σε όρια αλιευμάτων πρέπει να αποθηκεύονται και να διατηρούνται σε αλιευτικά σκάφη από την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους της ανωτέρας περιόδου. Ορίζονται ελάχιστα μεγέθη αναφοράς για τη διατήρηση όλων αυτών των αποθεμάτων ιχθύων των οποίων η πώληση περιορίζεται για τη μετατροπή σε ιχθυάλευρα ή ζωοτροφές. Θεσπίζονται πρότυπα εμπορίας αλιεύοντων που αλιεύονται καθ' υπέρβαση καθορισμένων αλιευτικών δυνατοτήτων σύμφωνα με την κοινή οργάνωση των αγορών.

3.3.10 Όσον αφορά την πρόταση απαγόρευσης των απορρίψεων συγκεκριμένων ειδών βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρόκειται για έναν επιθυμητό στόχο, ο οποίος, όμως, προς το παρόν είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί σε συγκεκριμένους τύπους αλιείας, ιδίως για τους μεικτούς τύπους. Πράγματι, οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις θα ήταν τόσο σοβαρές ώστε πολλά σκάφη θα έπρεπε να παροπλιστούν. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα για τον μετριασμό αυτών των επιπτώσεων. Η ΕΟΚΕ ζητά μια πιο σταδιακή και αναλογική προσέγγιση βασισμένη στην επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και τη σταδιακή μείωση των απορρίψεων, προωθώντας και ενθαρρύνοντας μέτρα για τη βελτίωσή τους μέσω της μεταποίησης τους σε προϊόντα τα οποία παρέχουν προστιθέμενη αξία και προσαρμόζοντας τις υποδομές των σκαφών και των αλιευτικών λιμένων.

3.3.11 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα ήταν πολύ πρόσφορη και χρήσιμη μια διάγνωση, ανά τύπο αλιείας, σχετικά με την προέλευση των απορρίψεων με σκοπό χρησιμοποιηθούν τα καταλληλότερα μέσα σε κάθε τύπο αλιείας για τη μείωσή τους.

3.3.12 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η απαγόρευση των απορρίψεων δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά χωρίς την κατάλληλη κατάρτιση των εργαζομένων. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας θα πρέπει να παρέχει στήριξη στις αντίστοιχες δράσεις κατάρτισης.

3.3.13 Όσον αφορά την περιφερειοποίηση, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτήσει τα κράτη μέλη προκειμένου, στο πλαίσιο ενός πολυετούς σχεδίου, να θεσπίσουν τα μέτρα διατήρησης και τα τεχνικά μέτρα που ισχύουν για τα σκάφη που φέρουν τη σημαία τους όσον αφορά αποθέματα στα ενωσιακά ύδατα για τα οποία τους έχουν κατανεμηθεί αλιευτικές δυνατότητες, εφόσον είναι συμβατά με τους στόχους της ΚΑΛΠ και με το πεδίο εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου και δεν είναι λιγότερο αυστηρά από αυτά που περιλαμβάνονται στην υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία. Αυτά τα μέτρα κοινοποιούνται στην Επιτροπή, η οποία ανά πάσα στιγμή τα αξιολογεί, και, κατά περίπτωση, στα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στα οικεία γνωμοδοτικά συμβούλια.

3.3.14 Όσον αφορά τα εθνικά μέτρα τα οποία δύναται να λάβει ένα κράτος μέλος για τη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων σε ενωσιακά ύδατα, θα μπορούν να εγκρίνονται εφόσον ισχύουν αποκλειστικά για αλιευτικά σκάφη τα οποία φέρουν τη σημαία του ή για αλιευτικές δραστηριότητες από μόνον εγκατεστημένων στην επικράτεια του κράτους μέλους και είναι συμβατά με τους στόχους της ΚΑΛΠ και δεν είναι λιγότερο αυστηρά από αυτά που περιλαμβάνονται στην υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία.

3.3.15 Ένα κράτος μέλος θα μπορεί να λαμβάνει μέτρα, τα οποία δεν εισάγουν διακρίσεις, για τη διατήρηση και τη διαχείριση αποθεμάτων ιχθύων και για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της αλιείας εντός 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης τους υπό τον όρο ότι η Ένωση δεν έχει λάβει μέτρα διατήρησης και διαχείρισης ειδικά για την περιοχή αυτή. Εάν αυτά τα μέτρα δύναται να επηρεάσουν αλιευτικά σκάφη άλλων κρατών μελών, θα μπορούν να ληφθούν μόνο μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής, των ενεχόμενων κρατών μελών και των οικείων γνωμοδοτικών συμβουλίων σχετικά με το σχέδιο μέτρων συνοδευόμενη από αιτιολογική έκθεση.

3.3.16 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, μολονότι τα μέτρα ενδέχεται να είναι κατάλληλα, η πρόταση κανονισμού δεν περιλαμβάνει σαφείς μηχανισμούς για την αποκέντρωση της λήψης αποφάσεων και εκτιμά ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σκέψεις που περιλαμβάνονται στην πρόσφατη γνωμοδότησή της με θέμα «*Η ανάπτυξη των περιφερειακών ζωνών διαχείρισης των αλιευτικών αποθεμάτων και ελέγχου της αλιείας*».

3.4 Πρόσβαση στους πόρους

3.4.1 Για άλλη μία φορά, στη νέα πρόταση διασφαλίζεται η κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ κρατών μελών σύμφωνα με το σύστημα των συνολικών επιτρεπόμενων αλιευμάτων (ΤΑΚ) και τις ποσοστώσεις, εφαρμόζοντας σχετική σταθερότητα μεταξύ των κρατών μελών.

3.4.2 Όσον αφορά τη σχετική σταθερότητα, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει τις δηλώσεις της που περιλαμβάνονται στη γνωμοδότησή της για την Πράσινη Βίβλο και επιμένει στην ανάγκη αναθεώρησης της αρχής αυτής, ώστε να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις που έχουν σημειωθεί από τη δημιουργία της το 1976. Ένδειξη της ανάγκης αυτής της αναθεώρησης είναι ότι η Επιτροπή προτείνει εκ νέου την εξουσιοδότηση των κρατών μελών για ανταλλαγή μεταξύ τους του συνόλου ή μέρους των αλιευτικών δυνατοτήτων που τους έχει κατανεμηθεί, αδιαμφισβήτητη ένδειξη για το ότι η σχετική σταθερότητα η οποία έχει καθιερωθεί εδώ και περισσότερα από 35 έτη είναι παρωχημένη και δεν αντικατοπτρίζει τη σημερινή πραγματικότητα των αλιευτικών στόλων και των περιοχών που εξαρτώνται έντονα από την αλιεία. Μάλιστα, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι μετά την

επίτευξη της σχετικής σταθερότητας, η κατανομή των ποσοστώσεων δεν πρέπει να βασιστεί μόνο στο ιστορικό των αλιεύσεων, αλλά ότι πρέπει να συμπεριλαμβάνει ένα σύνολο διαφανών περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων.

3.4.3 Η πρόταση ορίζει ότι πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2013 κάθε κράτος μέλος πρέπει να καθιερώσει ένα σύστημα μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων για όλα τα αλιευτικά σκάφη ελάχιστου μήκους 12 μέτρων και για όλα τα αλιευτικά σκάφη ολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων που αλιεύουν με συρόμενα εργαλεία. Τα κράτη μέλη μπορούν να διευρύνουν το σύστημα μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων προκειμένου να συμπεριλάβουν αλιευτικά σκάφη ολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων τα οποία χρησιμοποιούν άλλα εργαλεία πέραν των συρόμενων εργαλείων, ενημερώνοντας σχετικά την Επιτροπή.

3.4.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι το κείμενο της πρότασης είναι ασαφές και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει την ερμηνεία του, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό των «διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων» για την κατανομή των παραχωρήσεων. Υπό αυτήν την έννοια, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν σέβονται τα δικαιώματα των εργαζομένων δεν θα πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες. Η καθιέρωση των μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για να γενικευθεί η τήρηση των κοινωνικών κανόνων στον τομέα η οποία διασφαλίζει την ποιότητα και την ασφάλεια της εργασίας στον τομέα της αλιείας στην Ευρώπη και αποθαρρύνει ενδεχόμενο αθέμιτο ανταγωνισμό λόγω χαμηλότερου λειτουργικού κόστους.

3.4.5 Η ΕΟΚΕ είναι αντίθετη στην ιδιωτικοποίηση των θαλάσσιων πόρων. Κατά συνέπεια, θεωρεί απαράδεκτη την πρόταση της Επιτροπής η οποία προβλέπει μια αγορά για τη μεταβίβαση αλιευτικών δικαιωμάτων μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων, διότι, διευκολύνοντας την έξοδο αυτών των επιχειρήσεων από τον τομέα, επιδεινώνεται η επισφαλής θέση των εργαζομένων. Η διαχείριση των αλιευτικών δικαιωμάτων πρέπει να γίνεται αποκλειστικά από τα κράτη μέλη.

3.4.6 Οι μεταβιβάσιμες αλιευτικές παραχωρήσεις μπορούν να οδηγήσουν σε ποσοτική μείωση των δυνατοτήτων, αλλά όχι σε ποιοτική μείωση και κατάργηση των πλέον περιβαλλοντικά καταστροφικών, ενεργειακά μη αποδοτικών και κοινωνικά μειονεκτικών στοιχείων του στόλου. Επιπλέον, συχνά τα δικαιώματα αλιείας συγκεντρώνονται σε λίγες επιχειρήσεις, ορισμένες εκ των οποίων δεν ανήκουν στον κλάδο και οι οποίες στη συνέχεια εκμισθώνουν την αλιευτική δραστηριότητα σε άλλους, συχνά σε αυτούς που αλιεύαν παλαιότερα σε αυτά τα ύδατα.

3.4.7 Η ΕΟΚΕ προτιμάει να στηρίξει την πρόταση καθιέρωσης συστημάτων μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων, εάν τα συστήματα αυτά δεν είναι υποχρεωτικά και αφεθούν στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών για εφαρμογή εντός των χωρικών τους υδάτων, εάν δεν εφαρμόζονται εκτός των χωρικών υδάτων της Ένωσης και έχουν ως κύριο στόχο μακροπρόθεσμα τη διατήρηση των αποθεμάτων βάσει περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων.

3.4.8 Η ΕΟΚΕ διατηρεί επιφυλάξεις όσον αφορά την εφαρμογή του στον στόλο που αλιεύει στη Μεσόγειο, διότι η Επιτροπή δεν καθορίζει συγκεκριμένα στην πρότασή της τον τρόπο υλοποίησής του.

3.4.9 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι μεταβιβάσεις αλιευτικών παραχωρήσεων μεταξύ των κρατών μελών υπόκεινται στους ίδιους όρους με αυτούς που προβλέπονται για τους υπηκόους ενός κράτους μέλους. Η ανάλυση των επιπτώσεων αυτού του συστήματος στην ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία των στόλων των διάφορων κρατών μελών θα πρέπει να επικεντρωθεί ιδιαίτερος στα κράτη μέλη που χαρακτηρίζονται από υψηλό ποσοστό εισαγωγών προϊόντων αλιείας.

3.5 Διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας

3.5.1 Στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης αναφέρεται η πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα ως ένα από τα βασικά προβλήματα της ΚΑΛΠ. Σύμφωνα με το κείμενο της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις υποχρεώσεις κοινοποίησης που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 «Όλα τα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί με τους νομικούς περιορισμούς της αλιευτικής ικανότητας» και «σήμερα τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν στόλους με αλιευτική ικανότητα κάτω από τα επιτρεπόμενα ανώτατα όρια, δηλαδή κατά μέσο όρο το 10 % της χωρητικότητας και το 8 % της ισχύος».

3.5.2 Η Επιτροπή εξακολουθεί να εγκρίνει αυτούς τους περιορισμούς στο πλαίσιο της νέας πρότασης, της οποίας το άρθρο 35 καθορίζει τα ανώτατα όρια αλιευτικής ικανότητας των στόλων των κρατών μελών από 1ης Ιανουαρίου 2013.

3.5.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, μολονότι τα κράτη μέλη τηρούν αυτά τα ανώτατα όρια αλιευτικής ικανότητας, η Επιτροπή πρέπει να τα τροποποιήσει βάσει ακριβέστερης μέτρησης της αλιευτικής ικανότητας η οποία να περιλαμβάνει την ισχύ και τη χωρητικότητα, καθώς και τον τύπο εργαλείων και άλλα χαρακτηριστικά των σκαφών, με σκοπό την προσαρμογή τους στους διαθέσιμους πόρους.

3.5.4 Επίσης, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα ήταν πολύ ενδιαφέρον εάν στις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 36 «Μητρώα αλιευτικών σκαφών» αναφερόταν αυτή η κατάσταση αλιευτικής ικανότητας σχετικά με τους διαθέσιμους πόρους.

3.6 Επιστημονική βάση για τη διαχείριση των τύπων αλιείας

3.6.1 Η επιστημονική βάση για τη διαχείριση των τύπων αλιείας αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να συλλέγουν τα βιολογικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα για μια οικοσυστημική διαχείριση των τύπων αλιείας τους.

3.6.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι για την οικοσυστημική διαχείριση των αποθεμάτων ιχθύων είναι σημαντικό κατά τη συλλογή δεδομένων να δίδεται μέγιστη προσοχή στη συγκέντρωση περιβαλλοντικών δεδομένων και ότι η έγκαιρη παροχή αξιόπιστων δεδομένων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο σύστημα κατανομής των ποσοστώσεων, σε αντίθετη δε περίπτωση θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις.

3.6.3 Από το 2014, η συλλογή, διαχείριση και χρήση των δεδομένων θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός πολυετούς προγράμματος. Εν τω μεταξύ, εξακολουθεί να ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 199/2008 σχετικά με τα προγράμματα συλλογής και διαχείρισης δεδομένων.

3.6.4 Τα κράτη μέλη εγκρίνουν εθνικά προγράμματα στον τομέα της αλιείας για τη συλλογή επιστημονικών δεδομένων και δεδομένων έρευνας και καινοτομίας. Δημιουργείται η θέση ενός εθνικού ανταποκριτή για τον συντονισμό της συλλογής και διαχείρισης επιστημονικών δεδομένων σε εθνικό επίπεδο για τους σκοπούς της διαχείρισης της αλιείας.

3.6.5 Η ΕΟΚΕ εκφράζει τη στήριξή της προς αυτήν την επιστημονική ώθηση και θεωρεί ότι στο πλαίσιο των ερευνητικών προγραμμάτων πρέπει να αναζητούνται πληροφορίες για όλα τα είδη για τα οποία επί του παρόντος υπάρχουν ελλιπή επιστημονικά δεδομένα και ότι πρέπει να εμπλακούν σε αυτό το εγχείρημα τα γνωμοδοτικά συμβούλια ή άλλα αποκεντρωμένα σώματα των ενδιαφερόμενων φορέων.

3.7 Εξωτερική πολιτική

3.7.1 Η ΕΕ είναι μία από τις λίγες μεγάλες αλιευτικές δυνάμεις με σημαντική παρουσία σε όλες τις θάλασσες και τους ωκεανούς στον κόσμο λόγω των δραστηριοτήτων των στόλων της, των επενδύσεων, των διμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες και της συμμετοχής της στις βασικές περιφερειακές ενώσεις διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ). Εξάλλου, διαθέτει έναν έντονα διεθνοποιημένο τομέα μεταποίησης και εμπορίας.

3.7.2 Επίσης, η ΕΕ αποτελεί μία εκ των μεγάλων αγορών για τα προϊόντα αλιείας από την άποψη των καταναλωτών και των εισαγωγών, γεγονός το οποίο της αναθέτει σημαντική ευθύνη σχετικά με τη δέσμευση και διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και τη διατήρηση των παγκόσμιων αλιευτικών πόρων.

3.7.3 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η ΕΕ πρέπει να προωθή στο πλαίσιο της παγκόσμιας και πολυμερούς ατζέντας τη βιώσιμη αλιεία σε όλον τον κόσμο, διατηρώντας την αρχή της υπεύθυνης αλιείας κυρίως υπό περιβαλλοντικούς όρους, αλλά συμπεριλαμβάνοντας επίσης τις κοινωνικές και οικονομικές πτυχές. Η ΕΕ πρέπει, επίσης, να προωθή διαφανή και δίκαια εμπορικά μέτρα, δεδομένου ότι η εμπορική πολιτική της πρέπει να είναι συνεπής προς τις αρχές της υπεύθυνης και βιώσιμης αλιείας.

3.7.4 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται τις γενικές αρχές που διατυπώνονται στην πρόταση σχετικά με τους διεθνείς αλιευτικούς οργανισμούς και τις συμφωνίες βιώσιμης αλιείας. Υπό αυτήν την έννοια, θα έπρεπε επίσης να περιλαμβάνει τις κοινοτικές αλιευτικές επιχειρήσεις με επενδύσεις στο εξωτερικό οι οποίες πρέπει να καλυφθούν ειδικά στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου. Επίσης, θα πρέπει να απαιτείται από τα κράτη μέλη να κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε συμφωνία μεταξύ των υπηκόων τους και τρίτης χώρας η οποία επιτρέπει σε σκάφη που φέρουν τη σημαία τους να αλιεύουν σε ύδατα υπό τη δικαιοδοσία ή την κυριαρχία τρίτης χώρας. Η μεταρρύθμιση της εξωτερικής διάστασης της ΚΑΛΠ πραγματοποιείται σε ένα περιπλοκό πλαίσιο για τον τομέα της αλιείας τόσο της ΕΕ όσο και πολλών αναπτυσσόμενων κρατών, λόγω της μείωσης των αλιευτικών πόρων, της σημαντικότερης κάθε φορά παρουσίας άλλων υπερπόντιων στόλων και του αντίκτυπου της αλλαγής του κλίματος. Η ΕΕ θα πρέπει να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις ευρωπαϊκές ιδιωτικές επενδύσεις σε βιώσιμες αλιευτικές δραστηριότητες στις χώρες ΑΚΕ, δημιουργώντας υψηλή προστιθέμενη αξία και αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας σε αυτές τις χώρες και εξασφαλίζοντας υψηλά πρότυπα διαχείρισης.

3.7.5 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η παρουσία της ΕΕ στους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως στις ΠΟΔΑ, πρέπει να επιδιώκει να βελτιώσει τη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων και να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο τήρησης των μέτρων αλιευτικής διαχείρισης για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

3.7.6 Οι ισχύουσες συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης (ΣΑΣ) έχουν ως στόχο να επιτρέψουν στα σκάφη της ΕΕ να αλιεύουν, σε ένα κανονιστικό και νομικά ασφαλές περιβάλλον, πλεονάζοντες πόρους στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες (ΑΟΖ) αρκετών τρίτων χωρών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ισχύουσες ΣΑΣ θα πρέπει να μετατραπούν σε συμφωνίες βιώσιμης αλιείας (ΣΒΑ), οι οποίες θα επικεντρώνονται στη διατήρηση των πόρων και στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, σε μια καλύτερη διακυβέρνηση και στην αποδοτικότητα της τομεακής στήριξης.

3.7.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό αυτόν τον νέο προσανατολισμό. Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξει ΣΒΑ με στόχο τη δημιουργία ενός κατάλληλου περιβάλλοντος στην αναπτυσσόμενη τρίτη χώρα για περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά βιώσιμες δραστηριότητες, οι οποίες θα βασίζονται σε έναν μηχανισμό διάλογου συμμετοχικό και διαφανή στον οποίο θα λαμβάνουν μέρος όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς για την εκπλήρωση των προτεραιοτήτων της αναπτυσσόμενης χώρας ως προς την αειφόρο ανάπτυξη του αλιευτικού της τομέα. Οι ΣΒΑ πρέπει να βασίζονται σε έγκριτες και διαφανείς επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, σε εκτιμήσεις των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κάθε συμφωνίας, στη μεγάλη συνεισφορά των πλοιοκτητών στο κόστος των δικαιωμάτων πρόσβασης και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΟΚΕ θεωρεί απαραίτητο να προστεθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων στα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν μέσω των ΣΒΑ. Εξάλλου, θα πρέπει να στηριχτούν στις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να βελτιώσουν την ικανότητά τους για εκπόνηση ερευνών και εκτιμήσεων των θαλάσσιων πόρων στα ύδατά τους. Οι ΣΒΑ με τρίτες χώρες, πέρα από το γεγονός ότι επιτρέπουν την πρόσβαση του κοινοτικού στόλου στα ύδατα τρίτων χωρών, θα πρέπει να συμβάλλουν στην ορθή αλιευτική ανάπτυξη της τρίτης χώρας, δημιουργώντας νέες βιομηχανίες εντός του αλιευτικού τομέα της οι οποίες πρέπει να προωθούν την ασφάλεια των τροφίμων και μεγαλύτερη ισότητα, αυξάνοντας τη δραστηριότητα των λιμένων τους και, γενικά, βελτιώνοντας το κοινωνικό επίπεδο μέσω της προώθησης νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας για τους υπηκόους τους. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει τη διακυβέρνηση εφαρμόζοντας κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και καθιερώνοντας όλα τα αναγκαία μέσα για τη διασφάλιση μιας μόνιμης παρακολούθησης της εφαρμογής και του σεβασμού των ΣΒΑ. Οι εκτιμήσεις οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με την ανάπτυξη της αλιείας στην τρίτη χώρα, την οποία αφορά η αλιευτική συμφωνία, θα πρέπει να πραγματοποιούνται και να γνωστοποιούνται σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, ώστε να επιτρέπεται η ενημερωμένη συμμετοχή και ο διάλογος των μερών στην ΕΕ και στις εμπλεκόμενες χώρες ΑΚΕ.

3.7.8 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόταση να περιληφθεί ρήτρα διαφάνειας στις μελλοντικές αλιευτικές συμφωνίες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η γνώση της συνολικής αλιευτικής προσπάθειας (από τον τοπικό και όλους τους αλλοδαπούς στόλους που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη αποκλειστική οικονομική ζώνη). Η εν λόγω ρήτρα, σε συνδυασμό με τη βελτιωμένη συλλογή και μελέτη των δεδομένων, θα βοηθήσει στην αξιολόγηση του επιπέδου των διαθέσιμων πλεοναζόντων αποθεμάτων. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια στη λειτουργία των ΣΒΑ όσον

αφορά τη δημοσίευση εκ των προτέρων/εκ των υστέρων αξιολογήσεων με σημαντικά δεδομένα, όπως είναι, για παράδειγμα, η αξία των αλιευμάτων που αλιεύονται από στόλους της ΕΕ στα χωρικά ύδατα των ΑΚΕ.

3.7.9 Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για ορισμένες προτάσεις που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση σχετικά με την εξωτερική διάσταση της ΚΑΛΠ. Ιδίως όσον αφορά τις χώρες ΑΚΕ, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν αναφέρει ότι πρέπει να υπάρχουν μέσα προώσπισης της δραστηριότητας και της απασχόλησης των κοινοτικών στόλων που λειτουργούν στο πλαίσιο αυτών των συμφωνιών, λόγω της ιδιαιτερότητάς τους και της προέλευσής τους από περιφέρειες που εξαρτώνται έντονα από την αλιεία. Επιπλέον, δεν κατανοεί τον λόγο για τον οποίο καθίσταται αυστηρότερη η ρήτρα αποκλειστικότητας. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η εν λόγω ρήτρα πρέπει μάλλον να καταστεί πιο ευέλικτη ώστε να διευκολύνει σε εξαιρετικές περιπτώσεις την πρόσβαση του κοινοτικού στόλου στα ύδατα τρίτων χωρών. Όσον αφορά τον κανόνα πρόσβασης στα ύδατα τρίτων χωρών, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι οι πλοιοκτήτες της Ένωσης θα πρέπει να καταβάλλουν ένα λογικό και αναλογικό ποσό, το οποίο δεν θα πλήττει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αναλύοντας την κατάσταση ανά περίπτωση, καθώς οι συνθήκες αλιείας δεν είναι οι ίδιες σε όλες τις τρίτες χώρες. Τέλος, η Επιτροπή δεν αναφέρει την ανάγκη διαπραγμάτευσης ορισμένων κατάλληλων τεχνικών όρων οι οποίοι επιτρέπουν τη μέγιστη αξιοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων.

3.7.10 Η ΕΟΚΕ επιβεβαιώνει την αδιαμφισβήτητη ανάγκη προώθησης της διατήρησης των ιχθυοαποθεμάτων και συγκέντρωσης των προσπαθειών σε παγκόσμιο επίπεδο για την εξάλειψη της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας (ΠΛΑ) σε όλους τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

3.7.11 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρέπει να απαιτηθεί από τους στόλους τρίτων χωρών να εξάγουν τα προϊόντα τους στην ΕΕ υπό τους ίδιους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους που ισχύουν για τον κοινοτικό στόλο.

3.7.12 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει με ικανοποίηση το γεγονός ότι στην πρόταση προστέθηκε μια παράγραφος σχετικά με τη συνοχή με άλλες πολιτικές της ΕΕ, η οποία θα πρέπει να καλύπτει το περιβαλλοντικό, εμπορικό, υγειονομικό, κοινωνικό, εργασιακό, αναπτυξιακό πεδίο και το πεδίο των εξωτερικών σχέσεων.

3.8 Υδατοκαλλιέργεια

3.8.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει την κοινή ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτικής υδατοκαλλιέργειας και την καθιέρωση στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ, μη δεσμευτικών, σχετικών με κοινές προτεραιότητες και στόχους για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας· επικροτεί, ιδίως, την πρόταση να απαιτηθεί από τα κράτη μέλη η κατάρτιση πολιτικών, εθνικών, στρατηγικών σχεδίων στην επικράτειά τους έως το 2014.

3.8.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό τον στόχο του σαφούς καθορισμού των δεικτών βιωσιμότητας στον περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα, κυρίως όταν πρόκειται για το δυναμικό ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ευρεία συμβολή της στην ασφάλεια του εφοδιασμού.

3.8.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να εμποτιστεί η μεταρρυθμισμένη ΚΑΛΠ από τα συμπεράσματα της ανακοίνωσης «Νέα ώθηση στη στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας»⁽⁵⁾, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, τη θεμελίωση των βάσεων βιώσιμης ανάπτυξης και τη βελτίωση της εικόνας και της διακυβέρνησης του τομέα.

3.8.4 Υπό αυτήν την έννοια, η ΕΟΚΕ ζητεί τη δημιουργία ενός ευελίκτου διοικητικού πλαισίου και ενός ενιαίου νομικού χώρου για την ανάπτυξη βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας που θα επιτρέψει τη διατήρηση του πληθυσμού και την παραγωγή πλούτου στις μη αστικές απόκεντρες περιοχές, επιμένοντας ταυτόχρονα στην ανάγκη σεβασμού, διατήρησης και ολοκλήρωσης με το τοπικό περιβάλλον.

3.8.5 Η ΕΟΚΕ συνιστά να έχει ο μελλοντικός κανονισμός τον γενικό τίτλο: «Κανονισμός σχετικά με την κοινή πολιτική αλιείας και υδατοκαλλιέργειας».

3.9 Έλεγχος και εφαρμογή

3.9.1 Η τήρηση των κανόνων της ΚΑΛΠ διασφαλίζεται μέσω ενός αποτελεσματικού καθεστώτος ελέγχου της αλιείας της Ένωσης το οποίο περιλαμβάνει την καταπολέμηση της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας (ΠΛΑ).

3.9.2 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο και την εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΛΠ, αν και θεωρεί ότι πρέπει να καθιερωθεί η κατάλληλη νομική βάση ώστε οι παραβάτες να μην μπορούν να διαφεύγουν τις κυρώσεις.

3.9.3 Όσον αφορά την πρόταση σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τα αλιευτικά σκάφη τους να συμβάλλουν αναλογικά στο κόστος του συστήματος ελέγχου, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι μια τέτοια επιβάρυνση θα είναι πολύ επιζήμια για τα σκάφη, τα οποία ήδη επιβαρύνονται με ένα πολύ σημαντικό κόστος, τόσο υλικό όσο και ανθρώπινο, προκειμένου να συμμορφωθούν προς όλες τις απαιτήσεις ελέγχου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009.

3.10 Χρηματοδοτικά μέσα

3.10.1 Μπορεί να χορηγείται ενωσιακή οικονομική βοήθεια στα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις προκειμένου να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΛΠ.

3.10.2 Η οικονομική βοήθεια προς τα κράτη μέλη μπορεί να διακοπεί (αναστολή πληρωμών) ή να μειωθεί μέσω οικονομικής διόρθωσης εάν αυτά δεν πληρούν τους στόχους της ΚΑΛΠ. Αυτά τα μέτρα πρέπει να είναι αναλογικά προς τη φύση, το εύρος, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

3.10.3 Η οικονομική βοήθεια προς τις επιχειρήσεις μπορεί να απαγορευτεί προσωρινά ή μόνιμα ή/και να μειωθεί εάν πραγματοποιούνται σοβαρές παραβάσεις των κανόνων της ΚΑΛΠ. Αυτά τα

μέτρα είναι αναλογικά προς τη φύση, το εύρος, τη διάρκεια και την επανάληψη των σοβαρών παραβιάσεων. Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την εν λόγω πρόβλεψη και θεωρεί ότι θα πρέπει να επεκταθεί και στα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν τους κανόνες της ΚΑΛΠ.

3.10.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι το νέο χρηματοδοτικό μέσο πρέπει να προωθεί τον ρόλο των αλιέων στη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών, συμπεριλαμβάνοντας μέτρα προστασίας κατά της απώλειας θέσεων εργασίας και στήριξη της κατάρτισης και επανεκπαίδευσης προς άλλες δραστηριότητες όπως η υδατοκαλλιέργεια, η μεταποιητική βιομηχανία, οι δραστηριότητες διατήρησης ή οι θαλάσσιες μεταφορές.

3.10.5 Η ΕΟΚΕ, διαπιστώνοντας ότι η Επιτροπή δεν έχει συμπεριλάβει στη δέση μεταρρύθμισης τις οικονομικές προτάσεις της, καλεί την Επιτροπή να το πράξει το συντομότερο δυνατό προκειμένου να επιτραπεί η παγκόσμια προώθηση της μελλοντικής ΚΑΛΠ. Μολονότι η πρόταση για ένα πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο διατηρεί ουσιαστικά αμετάβλητο ένα κονδύλιο 6 700 εκατομμυρίων ευρώ⁽⁶⁾, δεν είναι σαφής η κατανομή του μεταξύ των κεφαλαίων Αλιείας και Ναυτιλιακές Υποθέσεις.

3.11 Γνωμοδοτικά συμβούλια

3.11.1 Η πρόταση δημιουργεί γνωμοδοτικά συμβούλια για κάθε μία εκ των ζωνών αρμοδιότητας της αλιείας που ορίζονται στον κανονισμό, συμπεριλαμβάνοντας ένα συμβούλιο για την υδατοκαλλιέργεια, προκειμένου να προάγουν την ισορροπημένη εκπροσώπηση όλων των εμπλεκόμενων και να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΛΠ.

3.11.2 Αυτά τα συμβούλια αποτελούνται από τα περιφερειακά γνωμοδοτικά συμβούλια της μεταρρύθμισης του 2003 και οι λειτουργίες τους συνίστανται στην υποβολή προτάσεων, εισηγήσεων και προβλημάτων στην Επιτροπή και το οικείο κράτος μέλος σχετικά με ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και στη συμβολή, σε στενή συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα, (η οποία πρέπει να συμμετέχει, σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, στη δημιουργία και τη λειτουργία τους) στη συλλογή, παροχή και ανάλυση δεδομένων απαραίτητων για την κατάρτιση μέτρων διατήρησης, καθώς και στη σύνταξη εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων σχετικά με προτεινόμενα μέτρα διαχείρισης ή σχεδιασμού για τα οποία είναι υποχρεωτική η γνωμοδότησή τους.

3.11.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η πρόταση κανονισμού θα πρέπει να διευκρινίζει περισσότερο «την ισορροπημένη εκπροσώπηση όλων των εμπλεκόμενων» επισημαίνοντας τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στα κατάλληλα επίπεδα και σύμφωνα με τις πρακτικές κάθε κράτους μέλους.

3.11.4 Η χρηματοδοτική βοήθεια της Ένωσης και η δράση των κρατών μελών θα πρέπει να στηρίζουν περισσότερο τα ενδιαφερόμενα μέρη των γνωμοδοτικών συμβουλίων, ιδίως την αλιεία μικρής κλίμακας.

⁽⁵⁾ COM(2009) 162, γνωμοδότηση CESE 646/2010 της 28.4.2010 (ΕΕ C 18 της 19.1.2011, σ. 59-63).

⁽⁶⁾ COM(2011) 500 της 29.6.2011, Ένας προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», Μέρος II, σ. 88.

3.11.5 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την έκπληξη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν αναφέρει στην πρότασή της τον ρόλο της συμβουλευτικής επιτροπής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ και εκφράζει την ανησυχία της για τον πιθανό εγκάρσιο διαχωρισμό των ομάδων εργασίας οι οποίες ασχολούνται με θέματα αγοράς, εμπορικής πολιτικής και γενικά θέματα. Η ύπαρξη των γνωμοδοτικών συμβουλίων, συμπεριλαμβανομένου του συμβουλίου για την υδατοκαλλιέργεια, δεν προσφέρει διατομεακά φόρα στα οποία να αντιμετωπίζονται από κοινού τα κοινά ζητήματα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και των μεταποιητών.

3.12 Κοινωνική διάσταση και αλιεία μικρής κλίμακας

3.12.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι υπάρχουν ορισμένα κενά στην πρόταση της Επιτροπής τα οποία πρέπει να καλυφθούν, ιδίως, η απουσία της κοινωνικής διάστασης και ο κατάλληλος ορισμός της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και της συλλογής οστρακοειδών.

3.12.2 Σύμφωνα με την Eurostat, κατά την περίοδο 2001-2010, ο αριθμός των αλιέων μειώθηκε κατά 20 % και έφτασε τους 203.200, εκ των οποίων μόνο το 40 % είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Από την πλευρά του, το σύνολο του τομέα απασχολούσε το 2005 πέντε εκατομμύρια εργαζομένους. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η κοινωνικοοικονομική διάσταση της βιωσιμότητας αξίζει την ίδια προσοχή με αυτήν που δίδεται στην περιβαλλοντική διάσταση.

3.12.3 Όπως αναφέρεται στη γνωμοδότηση για την Πράσινη Βίβλο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις κοινωνικές πτυχές της ΚΑΛΠ. Συνεπώς, επαναλαμβάνει τις σχετικές δηλώσεις της, ιδίως όσον αφορά την έλλειψη συστηματικής αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων μεταξύ των κρατών μελών, την ανάγκη συλλογής εναρμονισμένων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα ατυχήματα και τις αιτίες τους —η οποία δεν υφίσταται προς το παρόν σε κλίμακα ΕΕ— και την επιτακτική ανάγκη αναβάθμισης του τομέα διασφαλίζοντας ορισμένα αξιοπρεπή επίπεδα αμοιβών.

3.12.4 Η ΕΟΚΕ δεν πιστεύει ότι η εν εξελίξει μεταρρύθμιση θα επιλύσει τα προβλήματα απασχόλησης που επηρεάζουν τους εργαζόμενους του τομέα και, συνεπώς, προτείνει τη θέσπιση συμπληρωματικών μέτρων κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα (διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων, μετατροπή επαγγελματικής ειδικεύσεως, κατάρτιση και ασφάλεια των εργαζομένων του τομέα) τα οποία συμβάλλουν στη διεξαγωγή της διαδικασίας μεταρρύθμισης με τη μέγιστη συμμετοχή των θεσμικών, οικονομικών και κοινωνικών φορέων.

3.12.5 Οι κοινωνικές πτυχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα στάδια του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία) συνοδευόμενες από συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

3.12.6 Όσον αφορά τον παράκτιο στόλο μικρής κλίμακας, η Επιτροπή διατηρεί τον υφιστάμενο ορισμό των σκαφών μήκους δώδεκα μέτρων, εξαιρουμένων των μηχανοτράτων. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι δεν λαμβάνεται υπόψη η πραγματικότητα του στόλου μικρής αλιείας στα διάφορα κράτη μέλη και ότι ορίζεται ένα ενιαίο αυθαίρετο κριτήριο το οποίο τείνει προς τη δημιουργία καταστάσεων διακρίσεων. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ διακηρύσσει κριτήρια συμπληρωματικά της διάστασης τα οποία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν

για τον καθορισμό αυτού του εξαιρετικά διαφοροποιημένου τύπου αλιείας, όπως για παράδειγμα τον χρόνο διαμονής στην ανοιχτή θάλασσα, την απόσταση από την ακτή και τους δεσμούς με τις τοπικές κοινότητες. Αυτός ο ορισμός της έννοιας σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο θα ήταν, σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, καταλληλότερος σε σχέση με την επιβολή ενός ενιαίου κριτηρίου σε κοινοτικό επίπεδο το οποίο εξισώνει ένα μεγάλο τμήμα του στόλου μικρής κλίμακας με τη βιομηχανική αλιεία.

3.12.7 Επιπλέον, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι τα δίχτυα-παγίδα για τους τόνους θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον ορισμό της αλιείας μικρής κλίμακας, αναγνωρίζοντας, ενδεχομένως, τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους υπόλοιπους στόλους μικρής κλίμακας.

3.13 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει ότι η πρόταση κανονισμού εκχωρεί στην Επιτροπή ευρείες αρμοδιότητες για την έγκριση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Εντούτοις, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η ανάληψη αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή θα πρέπει να κοινοποιηθεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και θα μπορεί να ανακληθεί από οποιοδήποτε εκ των δύο, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι παρέχονται εγγυήσεις για την εφαρμογή τους.

4. Ανάλυση της πρότασης μεταρρύθμισης της ΚΟΑ και παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ

4.1 Εισαγωγή

4.1.1 Η κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας θα ισχύει για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που αναφέρονται στο παράρτημα του κανονισμού και διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, θα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΛΠ και θα διέπεται από τις αρχές χρηστής διακυβέρνησης που ορίζονται σε αυτήν.

4.1.2 Όπως αναφέρεται στο σημείο 2.2.2, η ΚΟΑ θα περιλαμβάνει τα εξής όργανα: επαγγελματικές οργανώσεις, προδιαγραφές εμπορίας, ενημέρωση των καταναλωτών, κανόνες ανταγωνισμού και γνώση της αγοράς.

4.1.3 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τους στόχους και τις αρχές που διέπουν τον νέο κανονισμό για την ΚΟΑ.

4.2 Επαγγελματικές οργανώσεις

4.2.1 Οι οργανώσεις παραγωγών αλιευτικών προϊόντων μπορούν να συγκροτούνται ως ομάδα η οποία συστήνεται κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας των παραγωγών προϊόντων αλιείας σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και να αναγνωρίζονται σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού.

4.2.2 Παρά τον πρωταρχικό ρόλο της στην εφαρμογή της ΚΑΛΠ, η ανάπτυξη των οργανώσεων παραγωγών περιορίζεται τόσο από την περιπλοκότητα της ίδιας της ΚΟΑ όσο, κυρίως, από τις δυσκολίες εμπορίας σε ένα πλαίσιο όπου το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του ανταγωνισμού εμποδίζει την αντιμετώπιση της ισχύος της μεγάλης διανομής και επιτρέπεται η εισαγωγή σε χαμηλό κόστος ιχθύων και θαλασσινών τα οποία δεν πληρούν βασικές απαιτήσεις υγειονομικής ασφάλειας όπως την πλήρη ιχνηλασιμότητα «από τον πάτο ως το πιάτο».

4.2.3 Η ΕΟΚΕ ζητεί την απλούστευση των γραφειοκρατικών και διοικητικών κανόνων, κατά μείζονα λόγο εάν οι οργανώσεις παραγωγών πρέπει να αναλαμβάνουν τα ανεπιθύμητα αλιεύματα τα οποία θα συνεπάγεται η απαγόρευση των απορρίψεων. Επίσης, ζητά την αναθεώρηση της πολιτικής ανταγωνισμού η οποία θα επιτρέψει στις οργανώσεις παραγωγών να συγκεντρώσουν, με λειτουργικά χρήσιμο και νομικά ασφαλή τρόπο, μια προσφορά η οποία προς το παρόν είναι υπερβολικά εξαισιωκτική. Θα πρέπει να προωθηθεί, ιδίως, η ενσωμάτωση των αλιείων μικρής κλίμακας.

4.2.4 Οι οργανώσεις παραγωγών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας μπορούν να συγκροτούνται ως ομάδα, η οποία συστήνεται κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας των παραγωγών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, και να αναγνωρίζονται σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού.

4.2.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τη συγκρότηση των οργανώσεων παραγωγών προϊόντων αλιείας και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, παρά τις αναφερόμενες δυσκολίες, διότι μέχρι στιγμής έχουν δώσει τεράστια ώθηση στην ΚΑΛΠ.

4.2.6 Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν, επίσης, να συγκροτούνται ως ομάδα η οποία συστήνεται κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας των επιχειρήσεων στον τομέα των προϊόντων αλιείας και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και να αναγνωρίζονται σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού.

4.2.7 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη δυνατότητα συγκρότησης διεπαγγελματικών ενώσεων, οι οποίες εκπροσωπούν ένα σημαντικό τμήμα τουλάχιστον δύο εκ των ακόλουθων δραστηριοτήτων: παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία των προϊόντων αλιείας και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας. Μολονότι απαγορεύεται οι διεπαγγελματικές οργανώσεις να εκτελούν άμεσα τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης ή εμπορίας, οι εν λόγω οργανώσεις θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν, πέραν των μέτρων που περιλαμβάνονται στην πρόταση, για τη διαφοροποίηση των προϊόντων αλιείας σε διάφορες αγορές και την επίτευξη της αύξησης της κερδοφορίας σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

4.2.8 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τους στόχους των διεπαγγελματικών ενώσεων και τα μέτρα που θα μπορούν να εγκρίνουν, μολονότι επισημαίνει την έλλειψη άρθρου σχετικά με τη χρηματοδότηση αυτού του είδους των οργανώσεων.

4.3 Επέκταση κανόνων

4.3.1 Τα κράτη μέλη θα μπορούν να αποφασίζουν ότι οι κανόνες που συμφωνούνται στο πλαίσιο μιας οργάνωσης παραγωγών ή μιας διεπαγγελματικής οργάνωσης είναι δεσμευτικοί, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, για τους παραγωγούς ή τις επιχειρήσεις που δεν ανήκουν στην οικεία οργάνωση, καθώς και ότι οι εν λόγω παραγωγοί και οι επιχειρήσεις καταβάλλουν στην οργάνωση παραγωγών ή στη διεπαγγελματική οργάνωση ποσότητα αντίστοιχη του συνόλου ή μέρους του κόστους που καταβάλλεται από τα μέλη της οργάνωσης.

4.3.2 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι αυτή η πρόταση μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και να συμβάλει στη σταθεροποίηση των αγορών.

4.4 Σταθεροποίηση των αγορών

4.4.1 Οι οργανώσεις παραγωγών δύνανται να χρηματοδοτούν την αποθεματοποίηση των αλιευτικών προϊόντων για τη διατήρηση της σταθερότητας των αγορών, εφόσον πληρούν μια σειρά προϋποθέσεων.

4.4.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί κατάλληλο αυτόν τον μηχανισμό. Εντούτοις, εκτιμά ότι οι οργανώσεις παραγωγών πρέπει, επίσης, να είναι αυτόνομες προκειμένου να αποφασίζουν ποια είδη περιλαμβάνονται σε αυτές. Εξάλλου, θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να δοθούν στα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας τιμές αναφοράς ανάλογες με αυτές που προτείνονται για τα προϊόντα αλιείας. Αυτές οι τιμές αναφοράς πρέπει να συνοδεύονται από αποτελεσματικούς μηχανισμούς παρέμβασης οι οποίοι ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των αγορών των προϊόντων αλιείας και των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.

4.4.3 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τον τομέα να αναζητήσουν μηχανισμούς πιο ευέλικτους και αποδοτικούς προκειμένου να ισορροπήσουν την προσφορά και τη ζήτηση των θαλασσινών. Τα μέτρα συντονισμού και συμφωνίας στο πλαίσιο των διεπαγγελματικών οργανώσεων θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα θετικό σημείο εκκίνησης.

4.5 Ενημέρωση των καταναλωτών

4.5.1 Τα προϊόντα αλιείας και τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας που αναφέρονται σε παράρτημα της πρότασης κανονισμού τα οποία διατίθενται στο εμπόριο εντός της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, είναι δυνατόν να προσφέρονται στη λιανική πώληση στον τελικό καταναλωτή μόνο εφόσον επισήμανση ή ετικέτα αναφέρει τις εξής ελάχιστες υποχρεωτικές πληροφορίες: την εμπορική ονομασία, τη μέθοδο παραγωγής, την περιοχή όπου το προϊόν αλιεύθηκε ή εξετράφη, την ημερομηνία αλιείας ή συλλογής και εάν το προϊόν είναι νωπό ή εάν έχει αποψυχθεί. Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών, χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού και τα καρκινοειδή, μαλάκια και άλλα υδρόβια ασπόνδυλα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, μπορούν να τεθούν προς πώληση μόνο εφόσον η επισήμανση ή η ετικέτα αναφέρει τις τρεις βασικές προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν τα υπόλοιπα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας: την εμπορική ονομασία τους είδους, τη μέθοδο παραγωγής, την περιοχή όπου το προϊόν αλιεύθηκε ή εξετράφη.

4.5.2 Η πρόταση σχετικά με την ενημέρωση των καταναλωτών εισαγάγει, αφενός, νέες προϋποθέσεις (τόσο για τα προϊόντα του κεφαλαίου 3 όσο και του κεφαλαίου 16 που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II σχετικά με την περιγραφή των εμπορευμάτων) οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για την ΚΟΑ και, αφετέρου, επεκτείνει αυτά τα μέτρα συμπεριλαμβάνοντας τις εισαγωγές.

4.5.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η απαίτηση νέων διατάξεων σχετικά με την ενημέρωση των καταναλωτών είναι θετική, αλλά απαιτεί λεπτομερή ανάλυση των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των διαφορετικών μορφών παρουσίασης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

4.5.4 Αυτές οι νέες απαιτήσεις πρέπει να συγκεντρώνουν στην πράξη θετικά στοιχεία τα οποία προσδίδουν πραγματική αξία στον καταναλωτή, να μην δημιουργούν σύγχυση μεταξύ της ετικέτας και της ιχνηλασιμότητας, να μην θέτουν τεχνικά εμπόδια για τους παραγωγούς και να ευθυγραμμίζονται με τις πρόσφατες αναθεωρήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (7) και του κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009 περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής (8).

(7) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18-63.

(8) ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1.

4.5.5 Συνεπώς, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πριν από την ενσωμάτωση νέων απαιτήσεων σχετικά με την ετικέτα, η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει μελέτη επιπτώσεων στην οποία θα αναλύεται η βιωσιμότητα, η εφαρμοσιμότητα και η χρησιμότητά τους για τον καταναλωτή.

4.5.6 Προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις για μεγαλύτερη διαφάνεια, η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα, - προαιρετικά και χωρίς να μειώνεται ο διαθέσιμος χώρος υποχρεωτικής ενημέρωσης - παροχής πληροφοριών περιβαλλοντικού, δεοντολογικού ή κοινωνικού χαρακτήρα σχετικά με τεχνικές παραγωγής και τη διατροφική αξία του προϊόντος. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οποιαδήποτε πρόταση προαιρετικής ενημέρωσης πρέπει να βασίζεται σε ελάχιστα κανονιστικά πρότυπα τα οποία αποτρέπουν το ενδεχόμενο μετατροπής της ενημέρωσης σε πηγή σύγχυσης του καταναλωτή ή στρέβλωσης της αγοράς.

4.5.7 Η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης του ελέγχου των κανόνων ιχνηλασιμότητας των θαλασσιών προϊόντων ως μέσο ενίσχυσης του προσδιορισμού προέλευσης των αγαθών που αποτελούν προϊόντα αλιείας ή εκτροφής και της διασφάλισης της τήρησης των απαιτήσεων ασφάλειας των τροφίμων σε όλο το μήκος της αλυσίδας αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στα διάφορα στάδιά τους: παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία.

4.5.8 Για να αποτραπεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός στην αγορά της ΕΕ, η ΕΟΚΕ ζητεί να ισχύουν για τα εισαγόμενα προϊόντα οι ίδιοι όροι υγείας, υγιεινής και ελέγχου με εκείνους που ισχύουν για τα προϊόντα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ιχνηλασιμότητας «από τον πάτο ως το πιάτο», και επιμένει να εξασφαλίζεται με εξαντλητικούς ελέγχους, τόσο στα σύνορα όσο και στον τόπο

προέλευσης, η δέουσα τήρηση αυτών των κανόνων, που συμβάλουν στην ασφάλεια των τροφίμων. Ως προς το αυτό το ζήτημα, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι διάφορες Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να καθιερώσουν μια συνεκτική προσέγγιση.

4.5.9 Η ΕΟΚΕ προτρέπει να διερευνηθούν οι δυνατότητες επέκτασης της εναρμόνισης των κριτηρίων παραγωγής, ώστε να συμπεριληφθεί το κοινωνικο-εργασιακό πεδίο, καθώς και ο σεβασμός και η βιωσιμότητα του περιβάλλοντος. Υπό αυτήν την έννοια, προτείνει να αναλυθεί, πριν από τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, η εμβέλεια και ο κοινωνικός και περιβαλλοντικός τους αντίκτυπος, καθώς και της εντατικής και περιοδικής παρακολούθησης των αποτελεσμάτων τους έτσι ώστε να αποτρέπεται η μείωση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα αλιείας, συλλογής οστρακοειδών και υδατοκαλλιέργειας και της αλυσίδας εμπορίας και μεταποίησής του.

4.6 Γνώση της αγοράς

4.6.1 Η πρόταση προβλέπει μια σειρά ενεργειών που θα αναλάβει η Επιτροπή για την ενημέρωση των διαφόρων παραγόντων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας σχετικά με την κατάσταση και την εξέλιξή του, λαμβάνοντας υπόψη το διεθνές πλαίσιο, παρακολουθώντας την αλυσίδα εφοδιασμού, αναλύοντας τις τάσεις της αγοράς και εκπονώντας ειδικές μελέτες σχετικά με τη διαμόρφωση των τιμών. Η ΕΟΚΕ επικροτεί αυτήν την πρόταση.

4.7 Εκχώρηση εξουσιών

4.7.1 Η ΕΟΚΕ συναινεί με την εκχώρηση εξουσιών στην Επιτροπή, στο μέτρο που αφορούν την αποτελεσματική τήρηση και τον έλεγχο της πρότασης κανονισμού για την ΚΟΑ.

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON